

Naša Sloga izlazi svaki 1 i 16 dan mjeseca i stoji s poštarinom za cijelu godinu 2 f. a za kmeta 1 for.; razmjerno za pol god. 1 f. a za kmeta 50 novč. Izvan carovine više poštarina. Pojedini broj stoji 6 novč.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politični list.

„Slogom rastu malo stvari, a nesloga svo pokvari.“ *Nar. Posl.*

Oglašiti se primaju po navadnoj cjeni. Pisma neka se šalju platjone poštarino. Nepodpisani se dopisi noupotrebljavaju. Dopisi se nevrataju. Uredništvo i Odpravništvo nalaze se *Piazza della Dogana N.º 1 Scula II.*

Godina IV.

U Trstu 16. Augusta 1873.

Broj 16.

Pogled po svietu.

U Trstu 14 kolovozu.

I danas pišemo ovu strandicu našega lista više za to, da neizostane, nego li za to, da javimo štogod novā i osobitā našim štovanim čitateljem. Jer ako izuzmemo izborne priprave, sve ostalo, što bija sad kod nas u Austriji, nije vrijedno, da se spomene. Kod nas će početi novosti stopram onda, kad se jednom sastane carevinsko vieće. A to da će se sastati negdje u podzimak, prije careva polazka u Petrograd. Onda će sve i svuda buđiti o Austriji, jer će se viditi jasno i konačno, da li je sadanje ministarstvo pripomoglo, li odmoglo miru i napredku ove stare države.

Sad se opet govori, da će njemački car Vilim doći na bečku svjetsku izložbu, pa s njim da će doći i državni mu kancelar, glasoviti državnik knez Bismark. U isto doba, da će priploiti u Beč i talijanski kralj Viktor Emanuel. Ali višo nego taj sastanak njemačkoga cara i talijanskoga kralja, vrijedi za nas spomenica, što je dno 12. t. m. bila predana u Beču austrijskomu caru i svim zastupnikom stranih država s molbom, da brane Kršćane od Turakah, koji jih od neko doba proganjaju, a nalice u Bosni, kao u najgora stara vremena. Vidit ćemo, što će odgovoriti kršćeno evropejske države na taj vapaj svoje kršćene braće, koja su već tamo dospjela, da se moraju il seliti iz domovine, il pak listom na Turke ustati. Kad tko potjera gdje Židovo, koji su najviše Evropu upropastili, onda su svi evropejski državnici i u pol noći na nogama: ajde da vidimo, hoće li se na plač ubogih i nedužnih turskih Kršćanah ustati barem u obično predpoldnevno doba! Ovih danah ima doći u Beč i srbski knez Milan. Evo prigode, da se i on potuži na tursku u Bosni tlačenje.

U Franceskoj kao da se pripravlja nove stvari. Francesi su Niemcem doizplatili skoro i zadnji milijard, njemačka se vojska seli malo po malo u domovinu, a dvie se franceske nekadanje kraljevske loze mire, pak je sva prilika, da će se Franceska u najkraće doba pokloniti najstarijoj lozi svojih bivših kraljevah. Što će to doneti samoj Franceskoj, što li ostaloj Evropi, toga još nitko nepredviđja

dobro treba paziti, da se košnice nepodrežu prije, nego li se je ufati stanovitoj vrućini.

U podrezivanju treba nastojati, da se podrežu samo stari, plosnivi i nevaljani satovi, al da se u plod nikako nedira, dapade sve treba da netaknuto ostane. Meda se košnicam preveć uzeti nesmie; jer pčele tada roditi neće, li barem za koji tjedan će zakasnići naprama onim košnicam, koje nebijahu podrezane. Ako su pako satovi novi i liepi, netrebna jih podrezati. Od velike je pako potrebe, da se one košnice podrežu, koje imaju mnogo satovah, a malo zakota, jer molj, neprijatelj pčelah, svoje sjemo labko u nonasoljone od pčelah satove postavi, te vromonom svu košnicu uništi. Mnogo je laglje tako zvane razdijeljive košnice podrezati, jer se u njih svaki sat sa svojim satnikom uzdignuti i podrezati može. Na mjesto košnice, koja se iz mjesta digne, da se podreže, treba drugu košnicu postaviti, da se u nju pčele, koje odletaju saberu. U podrezivanju košnicah pčele se tabakovim dimom, il pa kakvim pušćim se mahom odgone od one strani satovah, gdje se je misli podrezati. Samo treba paziti, da se tom prigodom mnogo dima nenapravi, jer bi to škodno bilo nezrelomu još sjemenu pčelah. Niti se ima početi podrezivati koj sat prije, nego li se posve odagnalo pčele od jedne strani. Pčele pako, koje su na drugoj strani satovah, treba mokrim perom u košnicu hitro pomesti, jedva što imah u ruci odrezan sat. Satove treba ravno podrezati, bez da se na njih koja nepotrebna jama naredi; jer je tako pčelam manje djela. Dignut med u zdeli, treba platnom pokriti, da pčele do njega nedopru. A kad se košnica podrezala, dobro se zapre i vratešca suže, da se mogu pčele laglje braniti. Med što se po košnici razlio, neće se izgubiti, jer će ga pčele odmah polizati; nu ono što ga je izvan košnice, treba dobro obrisati, kanoti i prazne, medom omazane satove, odmah na stran spraviti, da se grabežljivice neprikupe. Pri podrezivanju se takodjer ociedi dno košnice. U dobrih ljetinah, kad je obilno brane, košnice se pri zadnjoj strani podrežu, jer se ondje najde stara, sladkorna meda, i to se bez ikakve škode učiniti može, jer će taj prazan prostor pčele u kratko vrijeme satovjem i novim medom nadopuniti.

Pčelarstvo.

VIII.

Podrezavanje košnicah iliti ulah.

Kad se satovi (kruli) iz košnice izrežu, tako da jih pčele odasvud obsiednu, il da im se obilna meda oduzme, to se veli *podrezati košnice*. Ovaj se posao opravlja u proljetje, kad je jurve posvuda za pčele dobra paša nastala — kao postavimo kod nas koncem mj. Marča — kad već se nije bojati mrzla vremena, rad koga bi pčele, kad odletaju, mogle lahko ostinuti. Isto tako, nesmie se to činiti, kad pčele lete, da se tim nebi dao povod grabežu, a najbolja doba je zato u večer, il o oblačnom i neprehladnom vremenu.

Mnogi gospodari veliku si škodu čine, kad prerano svoje košnice podrežu. Pčele, jer se mj. februara legu, potrebaju tada najveć gorkoto; pa ako se satovi podrežu i mrzli dnevi nastanu, labko se plod na sprednjih satih postavljen prehladi, posve smrzne i skonča. Pa da se sve to i nepripeti, takva će košnica prestati mlade leći, i će sve to više ginuti. S toga

D o p i s i.

Iz Kastva.

Liepe i dobre ceste su prva potreba svakoj zemlji. Zato je trebalo i nam skrbiti, da barem stare popravimo, kad nemožemo novih graditi, kako bi to morali, ako ćemo, da nam koristi železnica, koja je ovo i do nas doprla.

Otkad se otvorila izpod Kastva u Rieku nova cesarska cesta, stara iznad Kastva je bila tako propala, da već nije bilo moguće po njoj ne samo voziti, nego ni pješice hoditi. Jer, dočim je Rieka svoj diel do Pehljina još uvijek načinjala, od riečke medje do Lipe nije se znalo ni tko ju je dužan načinjati. Halublje, Studena, Klana, Škalnica, Lipa i sve one strane, koje je se te ceste služe, bijahu tako roć zatrte. Govorilo se i dogovaralo, što bi i kako bi trebalo učiniti, da se popravi, ali sve zabadava. Najzad se kastavski glavar, g. Fr. Marot, obrati na slavnu zemaljsku Juntu iliti Odbor prošnjom, neka mu pomogne, jer da ovako nemože dalje. I zbilja, Odbor usliši prošnju, pošlje glavarstvu 1500 f. i naredi,

da se djelo odmah započne. Ja ovaj hvale vriedan čin porečke Junte navlaš za to iznosim na svjetlo, da ju javno pred svetom pohvalim, a s njom naime pokrajinskoga Kapitana, presvjetloga gosp. Dra. Vidulića, koji se za ovu našu stvar osobno zauzeo. Ali timi se novci nije popravila nego tekar polovica rečene ceste. Ufamo se, da nas slavna Junta neće pustiti na pol puta, nego da će nam opet dragovoljno na pomoć priskočiti, da se i dovrši, što se je ovak liepo započelo. U tome ime kako čujem je već naš glavlar i poslao prošnju u Poreč, pak da se je nadati od dana do dne povoljnú odgovoru. Neka se dakle umire oni siromasi, koji se još na toj cesti ubijaju, jer ako Bog da hoće im biti doskora sva popravljena. Ako se još nije, trebat će misliti i to, kako će se odsad unapred uzdržati i popravljati, da opet nepropade.

U buduće hoću vam možebit pisati što god o naših školah, kako se naime nadamo, da će nam biti popunjene i umnožene, pa kako će sasvim odgovarati našim potrebam, koji neživimo ni sad toliko od zemlje, koliko od obrta i zanata (arta), a odsad ćemo morati još i više.

Is Obćine Kanfanarske.

Dno 1., 2. i 3. srpnja (julija) obdržavani su ovdje izbori. Prvoga su izabrani: Sošić Juro, Sošić Mato ml., Tanković Martin, Banko Šime, Najaretto Mato, Pokrajac Mato, Ivo Martin, Petar Basiliško; drugoga je izabrano sljedećih osam: Korenić Grgo, Radovan Mato, Burić Martin Tinađ, Brajnović Šime, (Studentac Petar župnik, Cerin Martin, Sošić Martin i Sošić Ivan Piljković. Treći pako dan sljedeći: Petelinšek Gašpar kapelan, Pokrajac Šime, Beroaldo Ivan, Banko Miho učitelj Seljanski, Šturmar Petar, Sošić Mato st., Sauli Josip učitelj Kanfanarski i Červar Gašpar. Kao savjetnici ili konsillieri izabrani su: Grgo Korenić, Šime Banko, Martin Tanković ex podestà, Mate Najaretto, Mate Radovan i Mate Sošić. Kako iz imenah već vidite, sama je i čista skoro naša krv; nu ovdje drugčije nije niti moguće, jer furlanom i karnjonom valjda neprija ovdje zrak, drugčije bi jili i bilo kako i drugdje.

Za izbore se nitko nije brinuo, do li stari Basiliško, sadanji glavlar; al zato on sa osobitom energijom. Naš kmet još nerazumie važnost občinskih izborah, pa kako nije još nikada bio u potpunom broju na izboru, tako nije niti ovaj put. Osobito bilo je Prekodražanah jako malo kod izborah vidjeti, pak i malo zastupnikah imadu. U sve trojicu, premda je skoro pò obćine preko Drage. Rekoh, da se je naš sadanji glavlar osobito zauzeo za izbore. Nezna se, što je na to potaklo njega stara i nemoćna, koji je već bio glavlarom, pak četokrat uvjeravao, da nebi za nikakvu plaću glavlarstva više preuzeo. Ipak je ove godine sve sile napeo, da koli sa predloženim zastupstvom, toli sa svojim glavlarstvom prodre. U obćini on uživa svakako najveći ugled. Pak što učini? Dado tiskati u italijansćini imena zastupnikah imajuć se izabrati prvi, drugi i treći dan; cedulje razdieli među biraće, pak ovo vam zastupstva. Mora se priznati, da je i on popitao za jednoga i za drugoga; nu koji mu nije bio po volji, nije došao u listu. Nisu doista izabrani svi po njem predloženi, ipak je on u glavnom svoju svrhu postigao. Prva mu je dakle za rukom pošla. Da vidimo i drugu.

Do 19. srpnja imao je vremena zastupstvo pripraviti, što je on svakako i učinio. Nu kandidat za glavlarstvo nije bio on sam. Ja ću vam jili redom navesti te vam o svakom po koju reći. Prvi, za koga smo mislili, da bi gosp. Basilišku pogibeljan mogao biti, jest ex podestà Tanković. Taj je kako čujem skoro sjeguran pobjedo išao na izbor. Njemu je s jedne strane teško bilo razstati se sa glavlarstvom, a s druge strane radje bi bio, da je sam vrag glavlarom, nego što je Basiliško. Drugi bio je ovdasnji naseljenik Rovinjac imenom Beroaldo. On je istom nekoliko godinah ovdje; trži sa svaćim i žive od svoje trgovine. Razumi hrvatski toliko, da mjesto soli nedade duhana, a mjesto svieće roga. Njega su mi nekoji hotjeli učiniti glavlarom. Nu nije se niti čuditi, jer naši ljudi, da jim sam nečisti dodje, samo da je tudjinac, već bi bio dobar za podestata. Ja neznam niti koga on u zastupstvu zastupa? Treći kandidat je bio učitelj Seljanski, Miho Banko, rodom Kanfanarac, ali sada u šarini i bradat, pak gospodin,

koji našu hrvatsku djecu neslanom italijanštinom guši, jer da bi radje kamenje tukao, nego hrvatsku knjigu čitao. Njegova nakana je možda bila postati glavlarom, onda ostaviti učiteljstvo u Selu, iztisnuti pomalo gospodina Saulia, učitelja kanfanarskoga, pak biti ujedno glavlar, tajnik i učitelj. Jedino orguljati bi još morao naučiti, što čini mi se, da kod njoga nebi više išlo. Ali stara je rieč, tko bez oštara račun pravi, da ga dva put pravi, tako se je i našem Banku dogodilo. Ja mu savjetujem prijateljski neka se svojih talijanskih savjarijah okani, jer će mu inače naskoro mod nami pretiesno biti. Nadalje neka marljivo uči, te neka učini izpit, da uzmogne gdje stalno namješten biti, pak je postigao sve, što je postići mogao. Četvrti i zadnji bio je predšastnik Tankovićev, Šime Banko Mihović. Što je on želio postići, neznam, valjda naslov: *Šior podestà!* —

Dodje dakle dan odlučni, dan izbora glavara 19 srpnja. K toj sgodi pozvala se je koli Giunta, toli kotarsko poglavarstvo (kapitanat); Gjuntu je zastupao glavom naš odpadnik Vidulić, a kotarsko poglavarstvo nekakov komisar njemučkoga imena, koje mi je izpalo. — Slobodu izbora zastupala su 4. dobro oboružana žandara. — Oko 10. satih sastanu se izabrani, da si glavu izaberu. — Koli nisu toliki kandidati zapanjeni ostali, kad su za gosp. Basiliška padali glasovi kao zrieli orasi! Osim 5 ili 6 glasovah, sve je dobio gosp. Basiliško.

Poslije izbora proshori Vidulić zastupnikom u sgodu slovo, dakako u italijanskomu jeziku. kao da bi govorio Garibaldincem, a izabrani glavlar, gosp. Basiliško, znajuć komu govori, reče nekoliko rieči hrvatskim jezikom. Tim se izbor svršil, a zastupnici se razidju: jedni veseli, da su se riešili jedne skrbi, drugi žalostni, što jim mala čast propalih kandidatah u dio pala. Drugi put ću vam pisati, čemu se nadamo od novoga zastupstva. —

Odkud odtud, u kolovozu.

Dopis u vašem cionjenom listu, br. 15, iz kotara voloskonovogradskoga, sieća me viestih, koje takodjer meni iz one tužne okolice dolaze. Dopisnik taj imado sasvim pravo kazati, da nepuše iz Poreča ugodan vjetar za onu okolicu. Tomu imado dosta dokazah, uzmimo na priliku ponajprije glavnu obćinu Jelsansku i njezinu školu. Nije li u nebo vapjući grieh, zanemariti onaj bistroumni narod? Čemu ona krasna školska sgrada? Čemu je obćina i siromašan narod u potu svog čela zagradio onu kuću prosvjete? Valjda ne za to, da se pauki u ujoj goje, nego da se izobražuje mladež, da napreduje i da koraca u civilizaciji sa drugimi narodf. Obazrite se na vaše najbliže susjede Kranjco, kako oni napreduju. Zalibože toga kod vas nelma. Škola je već toliko vremena brez učiteljah, a nitko se ne brini, da se prazna mjesta opet popune. Zabadava je zgrada, zabadava zdrav um i dobra volja onoga puka, da se prosvietil, kad mu od nikud pomoći nelma.

Škola je odteljena od crkve, nije daklem krivnja na svećenstvu. Je li onda to onaj napredak, koji nam se obećivao, ako se škole odjele od crkve? Nije ljudski ostaviti i nadalje izpražnjena mjesta učiteljah; nevalja zapustiti sav narod; djeca će zaboraviti i ono, što su se do sada naučila. Dajte, dakle vi občinski zastupnici, a i vi, gosp. Glavaro, nespavajte, brinite se za blago naroda, učinite shodne korake, da vam se, ako ne više, povrati barem ono, što ste imali. Uspjeh uprav Jelsanske škole, akoprem samo početak, imate pred očima, koji i vam i okolici na čast služi. Pamтите početak škole pod vrlim učiteljem Martelancom, a i kašnje pod mnogo drugih, kako se je za malo godinah vidio plod škole i napredka; kako je već obćina Jelsanska sa krasnim pjevanjem kod orgulah u crkvi, koju su toga radi izobraženi ljudi iz daleka pohodjali, sa krasnim uarodnim pjevanjem, deklamacijami, čak i predstavljonjem igre u Čitaonici, krasan glas napredka stekla bila. Srce je svakomu, koj svoj narod ljubi, od radosti igralo, slušati mladića, samo iz Jelsanske škole izlazećega, u slavjanskoj rieči u Čitaonici, temeljito govoriti; a sada nek vam ostanu školska vrata zatvorena, pak čete pojt. rakov put, pak čete dejt onamo, a još i dalje nego ste onda bili,

kad je Martelanc, kao prvi prosvjetitelj, onamo došao bio; pak ćete namjesto prekrasnoga pjevanja sa orguljami, opet one starinske popjevke „Oj dejte mladi, oj dejte sveti“ kod službe božje pjevati!

Ja doduše nebacam nikomu u oči tu veliku krivnju i nemarnost, al po svoj prilici pada krivnja na občinske zastupnike, koji bi se morali krepko na kotarsku oblast obratiti, da se već jednom tomu neredu na kraj stane, pak sve i svašta učiniti, da u Jelšanah opet narodni izvrstni učitelji namjesteni budu, da se zauzmu za prosvjetu puka i nadomjeste barem ono, što je već jednoč bilo. Na noge daklem, obćinari, netrpajte više tog nereda, nezanemarivajte bistra uma vaše djece, prosite, trkajte; ako to nepomogne, lupajte na vrata kompetentne oblasti, brinite se, da dostignete svrhu, jer ako se sami nebrinite, drugi se za vas sigurno neće briniti. Za sada ovo, drugi put više.

Jedan Jelšanac.

Franina i Jurina.

Ju. Ča se čuje, kako te proć budući izbori?

Fr. Lepo i dobro, kado su ljudi ljudi i muži muži.

Ju. A kado jih ni?

Fr. Tu te proć, kako budu otoli Šarenjaki.

Ju. Ča ti se vidi, kado je u Istri najmanje ljudi?

Fr. To čpmo doznat vlih po izborih.

Ju. Odkud?

Fr. Ča se nespamećujoš, da je *Sloga* obćinala, da će odkrit one obćine, kē se budu osramotile i obraz pod peto vrgle?

Ju. Bošme, *Sloga* se nešali, pak treba gledat, ča ki dela!

Razpis književne nagrade.

Društvo za povjest i starine Jugoslavenah u Zagrebu liepu ima svrhu da iztraži, izpita, saboro i sačuva sve, čime bi se poviest Hrvatah, a i poviest ostalih jugoslavenskih plemena bar ponešto razjasniti dala; ima dakle liepu svrhu, da pripravlja i prinese kamenje za palaču kritične poviesti i Hrvata i njihove sadašnje domovine. Koliko je društvo liepu svrhu za dvadesetdvogodišnjega obstanka svoga kod neznatnih sredstvah promaknulo, na rodoljubivom je obćinstvu hrvatskom da prosudi. Nu da se radinost na tom polju i još većma probudi, a radniku da nebude trud baš sasvim uzaludan, odlučilo je ravnateljstvo društva u sjednici, držanoj dne 19. lipnja t. g., da se razpiše nagrada od *tri carska dukata* za najobširniji i najbolji odgovor na društvena pitanja, koja su već slav. obćinstvu poznata*), ali će se još jednom putem javnih glasilih objaviti. — Radnja treba da bude bar od *pol tiskana arka*, a ima se poslati podpisanomu tajniku društva do *konca rujna* t. g. u frankiranih pismih, ali bez imena piščeva, koje ima biti napisano u posebnom, zapečaćenom i radnji priloženom pismu. — Nagradu dopitāt će samo ravnateljstvo u svojoj ravnateljskoj sjednici.

U Zagrebu, dne 1. srpnja 1873.

Ivan Kukuljević,
predsjednik.

Čtjuro Šimončić,
tajnik.

Različite viesti.

* Stanje zdravlja u Trstu. U ovih petnaest dana, kako se čita u službenih izvješćih, razbolilo se i ovdje nekoliko ljudi od kolere, akoprem nekogi liečnici tvrde baš protivno. Ali ako i jest, svaki drugi il treći dan jedan il dva, to je

ništa za ovolik grad. Pak je sva nada, da će i ovo prestati, naime čim ide i u Mletih na bolje, a s druge se strane ovdje skrbi za čistoću, kako možebit nigdje na svijetu.

* Kad će biti izbori? To se još ni sad nezna, al najbrže će se doznati još ovaj mjesec. Neka im se dakle naši prijatelji priprave, kao da bi imali biti pozvani već sutra na birališće. Sve stoji u pouzdanih izbornicah. Zato neka u svih obćinah nauče birače, koje će im složno i odvažno trebati izabrati izbornike. Pouzdanim izbornikom bit će dosta u zadnji čas naviestiti kandidate za carevinsko vieće. Neka se dakle netuže, što im jih još nismo javili.

* Ni ravnopravnost, ni čovjekoljubnost! Pišu nam, da na železničkoj prugi sv. Petar-Rieka nije viditi nego njemačke i talijanske napise i opomene. Ako je istina, da se ti napisi i te opomene nestavljaju samo za ljepotu, nego za potrebu, to jest, za sigurnost i udobnost iliti naredšćinu putnikah i priputnikah: onda opominjemo slavno Ravnateljstvo te željeznice, da med sv. Petrom i Riekom puk negovori ni njemački ni talijanski, nego slavenski. Slavno Ravnateljstvo može, ako je voljno, nakliti svoje postaje iliti stacione i željezničko stražarnice itd. i kineskimi napisi i opomenami; ali neka jih obskrbi i takvimi, kakvo puk razumie, ako neće, da se još vremenom kakva strašna nesreća nepripoti. Za tu stvar mislimo da bi se moglo i morale zauzeti i obćinske i c. k. oblasti onih kotarah, kud ta željeznica prolazi, ako i neće u ime narodne ravnopravnosti, a ono barem u ime čovječnosti i čovjekoljubja.

* Slika sv. Cirila i Metoda. U talijanskom listu *Il Conservatore* čitamo, da se je 29. prošloga mjeseca okolo poldno sveti Otac Papa, u pratnji svojega dvora, mnogih uzoritih kardinalah, prosvjet. g. baruna Visconti-a i više drugih odličnih osobah, podao u veliku koncistorialnu dvoranu, da vidi tu dan prije izloženu sliku, što ju je za prouz. g. biskupa Strossmayera izradio na platnu glasoviti talijanski slikar, vitez Nikola Consoni. Ta slika stavlja nam pred oči papu Adriana II. u onom trenutku, kad je slavenskim Apostolima, svetomu Cirilu i Metodu, podielio oblast, da odsjora pokršćenomu slavenskomu narodu obavljaju službu božju u matorinskom mu slavenskom jeziku. Sam umjetnik i vrli tvoritelj toga djela, zajedno sa predstojuikom sv. Jeronima, preć. g. Voršakom, imali su veliku čast, tumačiti svetomu Otcu taj toli važan predmet iz vjerozakonske povjesti slavenskoga plemena. Njeg. Svetost udostojila se pohvaliti to izvrstno djelo vrloga Consoni-a, koji je i u ovom si novom i vele težkom umotvoru umio spojiti najveće umjetničko savršenstvo sa strogo povjestnom istinitošću i prostimi nu dostojaustva punimi obidajf devetoga veka. Rečena slika je namienjena stolnoj crkvi, što ju prouz. biskup Strossmayer gradi jur od više godinah u Djakovu, svom biskupskom mjestu u Slavoniji.

* Karlovačko-riečka željeznica ima se svećno otvoriti u oči imendana careva t. j. 17 o. m., a javnomu će se prometu predati tekar mjeseca listopada, kad se najmo dogotovi i učvrsti veliki nasip kod sv. Anu kraj Drage. Otvaranjem ove željeznice izpunjuje se eto najvrueća želja Riećanah, pa smo sada znati željni doživeti, hoće li gg. na Rieci onakovim preziranjem odbijati i hrvatsku robu, kakovim iztiskuju naš hrvatski jezik iz ureda željeznice. Možebit će ipak svoje velikodušje izkazati hrvat. trgovačkoj robi, koja i onako neće okužiti, već napuniti njihove magjarsko-talijanske džepove!

* List „Primorac.“ Kako što nam iz Kraljevice pišu, „Primorska tiskara“ započeti će 1. rujna raditi. Nakladom iste izaći će 11. rujna prvi broj lista, imenovana „Primorac.“ Listu biti će urednik Niko Hajdić, a izlaziti će svakoga četvrtka u obliku nješto većem od „Naše Sloge.“ Ciena je lista f. 1.50 nvd. do konca godine, ili na ciele godinu f. 4. Baviti će se politikom, narodnim gospodarstvom i pomorstvom.

* Obćinski izbori u gor. Dragi bakarskoj, obavili su se, kako nam se odane piše, jošer 20 travnja t. g. Prem se izbor sudea i starešinstva preduzeo u prisustvu civ. kapitana, g. Dutkovića. te sudeem P. sa 100 proti 15 glasovah imenovan, nije ovaj ni danas položio propisanu sudačku zakletvu, valjda s toga, što je onom prigodom sjajno propao šticešnik netom onamo došavšeg gospodina, kōmu je g. civ. kapetan osobiti

*) Kojo smo i mi obćelodanili u br. 13. 14. i 15. god. 1871. Ured.

Oglas.

Usljed zaključka občinskoga zastupstva u sjednici, držanoj 1. marča t. g., hoće se držati u ovom Glavarstvu, dne 13. Septembra 1873. od 9. do 12. ure u jutro, javna dražba za prodaju, najviše nudećemu, 3 do 4000 bukavah, rastaćih u občinskoj šumi kastavskoj, Lisini.

Cijena fiškalska je 14 novčićah svaka kubik-noga okrugla mjera.

Bakve, koje su tanje od 8 unadžah, neće se prodati.

Na kom ostane, imat će položiti kauciju od 2000 for., a ostale je uvjeté slobodno svakomu razviditi u uredu občinskog Glavarstva za urednih urah.

Glavarstvo Obćine Kastav,
dne 14. Augusta 1872.

Marotti.

Sa tršćanskoga tržišća.

Iz dospjelih dosada izvišćah od raznih stranah, ljetina sbog trajućé suše i žege, nije onako izpala, kao što se obće očekivalo. Prama tim viestim, drže se dvrsto prvašnje cijene, niti je nada, da će se tako skoro sniziti, pače se je bojati, da će još više skočiti. Usljed toga i u očekivanju poblížih podatakah iz Rusije i Amerike, pšenića od 116 ₣ tržišća se i u ovih petnaest danah po 9.40—10 f.; isto tako i kukuruz od f. 4.30—40 novč. — Ont kafa Rio f. 51.50—50; ouhava tućona f. 20.70—21.50; — vuna f. 49—50. — Glede cijenah ostale robe, upućujemo čitateljo na posljednji broj ovoga lista

prijatelj. Nadalje nam javlja dopisnik, da se po občini raznio glas, kao da bi nakan bio civ. kapetan na svoju ruku potvrditi i zapriesci onoga kandidata, koji je težkom mukom zadobio samih 15 glasovah. Ali tomu glasu nemožemo povjorovati, pošto nam je znano, da polag obstojećega zakona, jedino narodn pripada pravo, da si bira sudca njegova povjerenja, nipošto pako da mu ga silom nameće predpostavljeno koje poglavarstvo bez valjana razloga.

* **Municipalna skupščina u Bakru**, držana ovih danah, zaključila je opomnom većinom, da se kotar od grada Bakra odruži i županiji riečkoj pridruži.

* † **Luka Vukalović**, bivši vodja hercegovačkih i crnogorskih Kršćanah protiv turakih prgoniteljah, preminuo je dne 18. p. m. u Odesi, gdje je boravio već 1864. godine. Njega su nekoji zvali obićno slavenskim Garibaldiom. Može bit bi mu još i ljepše ime pristojalo, da bude imao toliko glave, koliko srea. Nu slava mu, što je umio i hotjeti ono, što će netko srećniji od njega, ako Bog da, do skora i učiniti. Kad budu jednoš naša braća od Turakih slobodna, neće siguro zaboraviti uz ostale svoje junake spominjati i njegovo ime.

* † **Jakov Tadejović**, pomorski kapetan, riedki rodoljub i vrli pučki pjesnik, preminuo je dao 3 o. m. u svojem rodnom gradu Bakru u 85. godini svojega vieka. Lahka mu budj zemljica.

* **Skupščina slavonakih pedagogah**. Dni 20, 27 i 28. kolovoza hoće se sastati u Beču slavenski odgojitelji, da polože temelj svojim budućim skupštinam i slavenskomu odgojivanju.

Kretanje austrijanskih brodovah

od 1 do 16 Augusta.

Dojadrili u—iz.

Trst: *Petroslava Kavalo*. — *Urmeny Marsiljo*. *Patrizio F. Nowcastla*. — *Slavonia, Kobitšić Tuganroga*. — *Imp. M. Romana, Seconda, Pelegrino Odeso*. — *Vuk, Figlia Jenny Karđifa*.

Aleksandrija: *Lampo, Suptice, Favorito Marsiljo*. — *Franco P. Messina*. — *Prudente Mlet*.

Altona: *Poljedno Bono*.

Anversa: *Diana Carloforta*. — *Giulia D.*, *Buenosayoresa*.

Belfast: *V. Dubrovački Filadelfio*.

Bremerhawaen: *Srećna B. Akyaba*.

Buenosayeres: *Danna Cetta*. — *Ruth Marsiljo*.

Bristol: *Rebeka Nowayork*.

Carigrad: *M. Vučići Karđifa*. — *Elena G.*, *Malalet Kurđulo*. — *Trino Ales*.

Cette: *Cinta, Temu Trsta*. — *Emerico Baltimora*.

Dublin: *Jupiter T. Baltimora*.

Falmouth: *Sela, Cam Galatza*.

Gloester: *Duo Fratelli Nowayork*.

Kardif: *Dobra nudećina Anversa*. — *Ada Dunkorquo*.

Melvoot: *Martino Nowayork*.

Leith: *Primo Neresantlo Alberi*.

Londra: *Abahurjo Bahlo*.

Marsiljo: *Atelina B. Hono*. — *Pinus Bargasu*. *Tuganroga, Tom Marlupolja*. — *Andre, Cattina B.*, *Barba Zeane Odesu*. — *Ida S. Brđjansko*.

Maryport: *Miro Brđjansko*.

Mletke: *Nikola Despot Odeso*.

Nowry: *Poppina B. Baltimora*.

Nowayork: *Oskar* *) *Medea Buenosayoresa*. — *Mirto N. Anverso*. — *Cleopatra Bona*. — *Lussignano Livorpoola*.

Odesu: *Alessandro B. Kantano*.

Shtelds: *Plam Anverso*.

Swansea: *Fanny Carloforto*.

Sulina: *Nuovo Arturo, Ifigenia, Artiera Carig*.

Tralco: *Volunter Montroala*.

Troon: *Vesta Bolfasta*.

Waterford: *Plod Nowayork*. — *VII. Dubrovački Montovideo*.

Boston: *Luigi S. Trst*.

Buenosayoresa: *Giustonia Mesinu*.

Bristol: *Tara Nowayork*.

Carigrada: *Vodja Poti*. — *Ant. Maria Livorpool*. — *Betti Odesu*. — *Mattea Londra*. — *Miloš Marsiljo*. — *Kalk Dunkorquo*. — *Aleto Maria Kustongjo*.

Dealu: *Hehoč iz Londra za Nowayork*.

Dovera: *Esau iz Rotterdam za Nowayorku*.

Dublin: *Matusalem Nowayork*.

Dunkerque: *Sloboda Karđif*. — *Astrra Nowayork*.

Falmouta: *Ruma Nowayork*.

Kardifa: *Marietta Carigrad*.

Livorpoola: *Lina Galaz*. — *Ana Maria Salonio*. *Bujilla Odesu*.

Londondory: *Omi Dubrovački Nowayork*.

Londro: *Isak Karđif*.

Malte: *Narna Romas*. — *Elta profeta Ales*.

Marsiljo: *Divo, Danto, Annibale Carig*.

Mosine: *Pierina Trst*.

Musulula: *Andrina Nowcastl*.

Nowcastla: *Araldo Bolfast*. — *Leone Nowayork*. — *Ana M. Trst*.

Nowayorko: *Alceste Kork*. — *Leopoldina Bauer Karđif*. — *Civilti Odesu*. — *Leto Heruti*.

Queenstovns: *Slava O. iz Livorpoola za Baltimoro*.

Odesu: *Maria D. Azov*.

Orana: *Nanu B. Carigrad*.

Texela: *Grad Sanj, Eber Nowcastl*.

Odjadrili iz—u.

Trsta: *Jesse Carigr*. — *Amata Swansea*. — *Ljubezni otac, Penelope, Guido Cetta*. — *Assoluto Ales*.

Aleksandrijo: *Crono, Nuovo Cirinco, Virgo, Bur*, *Euteba, Jean, Aquilone, Casimiro, Alessandra, Sibilla, Ballassare, Tempo, Crist. Romana Carig*.

Anversa: *Grazia Carigr*. — *Beatrice Nowcastla*.

Bordeauxa: *Luigi Ziga, Figlia Magglora, Sara, Kardif*. — *Kraljevica Noworloans*.

*) Brzovaj od 6 o. m., javlja, da je ran dzgorio.

Ték Novacah

polag Borse u Trstu od 1 — 15 Augusta 1873.

NOVCI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	—
Čarski dukati (cokini)	5.24	5.20	—	5.25	5.26	5.26	5.26	5.26 1/2	5.26	—	5.27	5.27	5.27 1/2	5.28	—	—
Napoleoni	8.88	8.83 1/2	—	8.80 1/2	8.80	8.80	8.80 1/2	8.80	8.87 1/2	—	8.87	8.87	8.87	8.88	—	—
Lire Ingleske	11.16	—	—	11.18	11.20	11.20	11.20	11.18	11.16	—	11.16	—	11.17	11.16	—	—
Srebro prid (aggio)	108.79	108.75	—	108.75	108.75	108.65	108.65	108.25	107.25	—	107.—	105.25	107.50	107.50	—	—

A. Karabnić Vlastnik.

Izdavatelj i odgovorni urednik A. Novak.

Tisk. Sinovi K. Amati.